

איזון עדין

1. מועד קטן דף יח/ב

כי הא דרבא שמעיה לההוא גברא דבעי רחמי ואמר תזדמן לי פלניתא אמר ליה לא תיבעי רחמי הכי.

2. בית אלקים המבי"ט שער התפלה א'

...אין ראוי לאדם להתפלל לאל אפילו על דבר הכרחי אם יש יכולת בידו וברשותו להשלים הדבר ההוא כי אפילו שאין לו פת בסלו אלא כדי סעודה אחת ואומר מה אוכל למחר הרי הוא מקטני אמנה (יבמות ס"ג) ... כי כשאנחנו יכולים להושיע עצמנו בדרך טבע לא נבקש מה' שיעשה לנו נפלאות ושיעזור לנו מהצר.

3. תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף יח/ב

בתר הכי שמעיה דקאמר או איהו לימות מקמה או איהי תמות מקמיה אמר ליה לאו אמינא לך לא תיבעי עלה דמילתא הכי.

3א. אסתו רבה ? כד

מְשַׁל לְאָדָם שְׁהִיָּה מְהֵלֵךְ בְּדָרְךְ, מִן דְּזֻמְקָא דְאִוְרְחָא אֶסְתַּבַּע קַרְסוּלְיָה, אָמַר הַלְנָאִי הֵנָּה לִי חַד תָּמַר, עֶבֶר עֲלוּי חַד רֹמִי דִּילְדַת חֲמִרְתִּיָּה חַד עוֹלָאִי, אָמַר לִיָּה סַב אַרְכָּב הַדִּין עוֹלָאִי. אָמַר הָא צְלוּתִי אִישְׁתַּמַּע בְּרַם אָנָּה לָא שְׁאֵלִית פְּהֵגֵן אִם לְמַרְכָּב אִם לְמַרְכָּבָּה.

4. תענית דף כה/א

אמרה ליה דביתהו(של רבי חנינא בן דוסא) עד אימת ניזיל ונצטער כולי האי אמר לה מאי נעביד בעי רחמי דניתבו לך מידי בעא רחמי יצתה כמין פיסת יד ויהבו ליה חד כרעא דפתורא דדהבא חזיא בחלמא עתידי צדיקי דאכלי אפתורא דדהבא דאית ליה תלת כרעי ואיהו אפתורא דתרי כרעי אמר לה ניחא לך דמיכל אכלי כולי עלמא אפתורא דמשלם ואנן אפתורא דמחסר אמרה ליה ומאי נעביד בעי רחמי דנשקלינהו מינך בעי רחמי ושקלוהו.

4א. משנה מסכת אבות פרק ג

(טו) הפל צפוי, והרשות נתונה, ובטוב העולם נדון. והכל לפי רב המעשה:

(טז) הוא היה אומר, הפל נתון בערבון, ומצודה פרוסה על כל החיים. החנות פתוחה, והחנוני מקיף, והפנקס פתוח, והיד פותחת, וכל הרוצה ללוות יבוא וילוה, והגבאים מחזירים תדיר בכל יום, ונפרעין מן האדם מדעתו ושללא מדעתו, ויש להם על מה שיסמוכו, והדין דין אמת, והכל מתקן לשעודה:

5. תענית דף כה/א:

רבי אלעזר בן פדת דחיקא ליה מילתא טובא עבד מלתא ולא הוה ליה מידי למטעם שקל ברא דתומא ושדייה בפומיה חלש לביה וניס אזול רבנן לשיולי ביה חזיוהו דקא בכי וחייך ונפק צוציתא דנורא מאפותיה כי אתער אמרו ליה מאי טעמא קבכית וחייכת אמר להו דהוה יתיב עמי הקדוש ברוך הוא ואמרי ליה עד מתי אצטער בהאי עלמא ואמר לי אלעזר בני ניחא לך דאפכיה לעלמא מרישא אפשר דמתילדת בשעתא דמזוני אמרי לקמיה כולי האי ואפשר ...

6. ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן טו

וְאֵתָא תִּנְיָנָא וּבִלְעָה. תִּנְיָנָא זֶה בְּחִינַת נְחֹשׁ, שְׁמִסִּית אֶת הָאָדָם שְׂיִתְפַּלֵּל לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ: הֵב לָנָא חַיִּי וּמְזוֹנָא, אוֹ שְׁאָר תוֹעֵלַת. וְאֵתִי פּוֹשְׁקֵנְצָא ... הֵינּוּ שְׂמֵתְפַלֵּל בְּלִי שׁוּם כְּוִנַּת תוֹעֵלַת עֲצָמוֹ, וְאֵינּוּ חוֹשֵׁב לְכָלִּים אֶת עֲצָמוֹ, וְנִתְבַּטַּל כָּל עֲצָמוֹתוֹ וְנִשְׁמִיּוֹתוֹ, וְנִתְבַּטַּל כְּאֵלוֹ אֵינּוּ בְּעוֹלָם.

6א. שפת אמת - דברים - לראש השנה - שנת [תרנ"ג]

ועיקר הבקשה להיכתב בספר החיים הוא להיות דבוקין בשורש החיים כאותן שנקראו חיים. ולכן איתא בזוה"ק תרעומות על אותן שצווחין ככלבים הב לנו מזוני שליחה מחילה. וחז"ל התקינו כל אלו הבקשות. אבל התרעומות הוא על אותן שצווחין ככלבים הם שרוצין רק קבלת צרכיהם. אבל עיקר בקשתינו הוא להיפוך להיות כל צרכינו בדביקות חי החיים שלא להיות נפרד מן שורש החיים וההתחדשות.

7. מהר"ל נתיב העבודה ב'

ולכך האדם כאשר יתפלל אל השם יתברך על צרכיו לא יהיה כוונתו שיתן לו עושר וכבוד וכל הדברים אשר הוא צריך בשביל הנאת גופו רק שיתן לו השם יתברך מה שהוא מבקש לעבוד השם יתברך... ואם מכווין להנאת גופו דבר זה הוא תועבה לפני השם יתברך.

7א. ספר נפש החיים - שער ב - פרק יב

"ואם בענין תפלת היחיד על צערו צריך שתהא כוונתו רק צורך גבוה לבד. כ"ש במטבע ברכות התפלה הקבועה וסדורה מאנשי הכנסי' הקדושים. ודאי ראוי שלא לכוין בהם כלל צורך עצמו הנראה מפשטם. אלא צורך גבוה לבד. להמשיך תוספת רבוי ברכה וקדושה להעולמות מצד התחברותו ית"ש אליהם..."

8. אורות הקודש / חלק ג - מוסר הקודש / עמוד מח

"התפילה היא מרוממת את הרצון ומעלה אותו למרומי מקורו. משיבה היא את המהותיות התוכית של האדם אל האלוקים ובה הרצון של העתיד הגדול מתבסס וכפי עומק ההכשר של יסוד הרצון להתעלות ככה תהיה פעולתו".

9. עולת ראייה / עניני תפלה / הדרכת התפלה וחלקיה

"אין התפלה חפצה לשנות שום דבר באלהות שהיא מקור הנצחיות ואינה בגדר ההשתנות, - אלא להתעלות עם כל השנויים החלים על הנפש, ועל כל העולם כולו במדה שהנפש קשורה בו, אל הרוממות האלהית".

9א. אוצרות הראי"ה / מאורות הראיה / מאורות התפילה פרק ראשון

המתפלל עצמו קורא לאלהות המתגלה בתוכיותו ובכל היות נשמתו, שהארה זו ודאי משתנה היא על ידי השינוי שיש במקבל בנפש האדם, שכולה מלאה שינויים. ההבנה ההרגשית אינה צריכה ליחש להתפילה פעולות בעולם החיצוני; דיה שהיא מחוללת רב טוב בעולם הפנימי, מעדנת את הרגשות, מעלה את החפץ לאידיאלים רצויים מאד, ומשיאה את הדעה לאור האלוהות".

10. שמונה קבצים

התפלה היא פעולה ממש, ככל פעולה שהטבע שלה מורגש. אמנם הכל תלוי בגודל קדשו של הרצון היחידי של המתפלל, ושל התוכן האלהי הממלא את נשמתו, ותפלתן של צדיקים עושה מהפכה גדולה לטובה, בערכי העולם כולו. מה עתר זה מהפך את התבואה בגורן, אף תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקדוש ברוך הוא ממדת רגזנות למדת רחמנות.